

**Protokół z kontroli problemowej przeprowadzonej
w Ognisku Wychowawczym w Jędrzejowie
w dniu 18 października 2010 roku**

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli, jej siedziba, adres oraz imię i nazwisko kierownika:

Ognisko Wychowawcze w Jędrzejowie jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu wsparcia dziennego przeznaczoną dla 70 wychowanków, prowadzoną przez Caritas Diecezji Kieleckiej.

Nazwa i adres placówki: Ognisko Wychowawcze, ul. Jana Pawła II 3, 28-300 Jędrzejów.

Kierownik placówki – p. Jarońska Dorota.

Placówka posiada REGON: 290505494, NIP: 657-038-94-52

Numer Rejestru Wojewody – 23/2001

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

1. Małgorzata Bojar – Starszy Inspektor, upoważnienie Nr 826/2010 z dnia 11 października 2010r. (Legitymacja Nr 15).
2. Anna Konieczna – Starszy Inspektor, upoważnienie Nr 827/2010 z dnia 11 października 2010r. (Legitymacja Nr 14), inspektor kierujący zespołem inspektorów.

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 18 października 2010r.

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- art. 36 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz.206),
- art. 22 ust 8, 8a, 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362),
- Rozporządzenia MPiPS z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 201, poz.1455),
- Rozporządzenia MPS z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.),
- Rozporządzenia MPS z dnia 19 października 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad nadzoru nad przestrzeganiem standardu opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz nadzoru nad działalnością ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 214, poz.1812 z późn. zm.).

Kontrolą objęto 2009r. i 2010r. (do dnia kontroli).

5. Kontrolą objęto następujące zagadnienia:

- Jakość usług opiekuńczo-wychowawczych świadczonych przez placówkę na rzecz wychowanków.
- Działania placówki w zakresie współpracy z rodziną dziecka.
- Przestrzeganie zasady zatrudnienia wyłącznie osób o kwalifikacjach określonych w przepisach dotyczących placówek i ośrodków adopcyjno – opiekuńczych.

6. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ognisko Wychowawcze w Jędrzejowie funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny i Statut. W Regulaminie nieaktualne są podstawy prawne, tj. ustawa o pomocy społecznej i rozporządzenie w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zarówno w Regulaminie jak i w Statucie niektóre zapisy nieadekwatne są do faktycznego stanu organizacyjnego placówki. Ponadto dokumenty te nie są przez nikogo podpisane.

Ognisko Wychowawcze jest placówką wsparcia dziennego, obejmuje swoim zasięgiem powiat jędrzejowski. Na dzień kontroli do placówki uczęszczało 83 dzieci. Ognisko posiada swój środek transportu (bus), którym przywozi ze szkół część podopiecznych. Pozostałe dzieci same przychodzą do placówki. Budynek, w którym mieści się Ognisko należy do Caritas Diecezji Kieleckiej.

Do placówki uczęszczają dzieci w wieku 6-18 lat. Podopieczni podzieleni są na 3 grupy wiekowe: 6-10 lat, 11-13 lat, powyżej 13 roku życia. Przy zapisywaniu dziecka rodzice bądź opiekunowie wypełniają kwestionariusz osobowy, który zawiera: dane personalne dziecka, jego rodziców, adres, szkoła do której uczęszcza, sytuacja materialna, szczególne trudności dziecka (zarówno w szkole jak i w domu), oczekiwania wobec ogniska. Rodzice wypełniają także oświadczenie o wyrażeniu zgody na uczestnictwo dziecka w zajęciach prowadzonych na terenie placówki oraz o sposobie opuszczania przez dziecko placówki po skończonych zajęciach.

Z przeprowadzonej rozmowy z kierownikiem placówki wynika, iż pierwszeństwo przyjęcia mają dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Przyjmowanie dzieci odbywa się corocznie. Kierownik Ogniska wysyła listy do dyr. szkół z terenu powiatu jędrzejowskiego z prośbą o wytypowanie uczniów, którzy potrzebują wsparcia w formie opieki dziennej. Dyrektorzy szkół przygotowują listę dzieci i przesyłają ją do kierownika placówki. Chętni do uczęszczania w zajęciach Ogniska mogą również zgłaszać się sami. Skreślenie wychowanka może nastąpić po 30 dniach nieusprawiedliwionej nieobecności lub gdy rażąco naruszy on regulamin Ogniska.

Placówka funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 8-18. Po zakończonych zajęciach część dzieci odwożonych jest środkiem transportu placówki do domów rodzinnych. Ognisko współpracuje z Urzędem Miasta, Starostwem Powiatowym w Jędrzejowie, które wspomagają finansowo działalność placówki, ponadto z policją, Caritas Diecezji Kieleckiej, poradnią psychologiczno – pedagogiczną w Jędrzejowie. Ognisko wspiera także grono sponsorów, którzy oprócz finansowego wsparcia często oferują pomoc rzeczową (np. ubrania, środki spożywcze) czy współorganizują wyjazdy wakacyjne dla wychowanków.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z dziećmi: Edytą N., Kubą N., Grzegorzem Z., Klaudią O. Wychowankowie nie zgłaszali żadnych uwag co do funkcjonowania placówki.

Ocena jakości usług opiekuńczo-wychowawczych świadczonych przez placówkę na rzecz wychowanków.

Ognisko pracuje w oparciu o plan pracy opiekuńczo – wychowawczej i dydaktycznej, który opracowywany jest co roku (na nowy rok szkolny). Zadania wychowawcze i środki ich realizacji obejmują: zadania, cele operacyjne i szczegółowe oraz środki realizacji. Przy zadaniu – „praca z dziećmi” wymieniono cele: zapoznanie dzieci z codziennymi zajęciami Ogniska, planowanymi uroczystościami, realizacja wytyczonych zadań; kreowanie pozytywnych podstaw wobec środowiska, wypracowanie umiejętności empatii, pobudzanie

do pomagania innym; kształtowanie (odpowiedzialność za słowa i czyny, umiejętność unikania słów i zachowań krzywdzących, zadających ból); pobudzanie do wdzięczności, uprzejmości, życzliwości; kształtowanie dbałości o higienę osobistą i czystość placówki. Jako środki realizacji wymienionych celów ujęto m.in.: prowadzenie kart pobytu wychowanków, posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, przygotowanie wystroju sal, organizowanie konkursów, inscenizacji oraz wystaw plastycznych, itp. Wśród innych zadań wymieniono: edukację kulturalną, profilaktykę uzależnień, edukację intelektualną, artystyczną. Współpracę ze szkołą, z rodzicami, z innymi instytucjami pomocowymi, itp. Główny nacisk w placówce położony jest na odrabianie lekcji. Ponadto w Ognisku organizowane są zajęcia:

- taneczne,
- sportowe,
- plastyczne,
- „złota rączka” – prace techniczno – praktyczne,
- „pomoc młodszym”,
- muzyczne,
- sportowe.

W Ognisku przeprowadzane są także zajęcia profilaktyczne (np. przeciwdziałanie nikotynizmowi), zajęcia odbywają się 2 razy w tygodniu po ok. 1h. Zajęcia profilaktyczne prowadzi p. Małgorzata Sędek (zatrudniona na umowę – zlecenie). Zajęcia odnotowywane są w dzienniku zajęć, w którym znajdują się następujące informacje: data, temat zajęć, ilość godzin (np.: w dniu 06.09. i 08.09.2010r. odbyły się zajęcia: „chcę poznać siebie samego, poznanie własnej osoby podstawą prawidłowej samooceny”, w dn. 22.09. i 27.09.2010r. zajęcia pt.: „ja wśród innych – co nas łączy? czym się różnimy? dlaczego tak jest?- kształtowanie empatii). Ponadto psycholog zatrudniony w Caritas przeprowadza w Ognisku wychowawczym 2 razy w tygodniu zajęcia po ok. 1h, które skierowane są zarówno do dzieci jak i rodziców.

Dla każdej grupy wychowawcy prowadzą dziennik zajęć, w którym ujęty jest rozkład zajęć (w dni powszednie, świąteczne, zajęcia powtarzające się okresowo, np. zajęcia profilaktyczne prowadzone z psychologiem „Moja rodzina”, „Kim jestem”, itp.). Na każdy miesiąc zaplanowano zajęcia np. we wrześniu: „Tworzymy rodzinę, w której panuje miłość, dobroć, radość” dodatkowo zaplanowano podtematy (poznajemy się w grupie, zapoznanie z obiektem placówki, itp.). W dzienniku zapisywane są również kontakty wychowawców z rodzicami oraz ze szkołami do których uczęszczają podopieczni, wykaz imienny wychowanków, tygodniowe założenia wychowawców i realizacja planu pracy. Sprawdzona dokumentacja prowadzona była na bieżąco.

Podczas kontroli stwierdzono, iż posiedzenia Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka nie odbywają się zgodnie z terminem przewidzianym w rozporządzeniu MPiPS z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 201, poz.1455). Protokoły sporządzane były sporadycznie i dotyczyły szczególnych sytuacji np. ostatni protokół był z dnia 18.12.2009r. i dot. omówienia sytuacji Macieja R. i Anny R. Do protokołu dołączona była notatka służbowa z dn. 06.01.2010r., na temat sytuacji rodzinnej dzieci. Ponadto protokoły ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka znajdują się w jednym zeszycie z Protokołami Forum Wychowawców.

Ognisko Wychowawcze zapewnia wszystkim wychowankom 2 posiłki: obiad składający się z dwóch dań oraz podwieczorek/kolację. Dzienna stawka żywieniowa na jedno dziecko wynosi 4,50 zł. Ponadto wychowankowie otrzymują paczki żywnościowe i słodczyce, które Ognisko otrzymuje z Banku Żywności. Są to głównie paczki ze słodczymi, które placówka rozdaje w okresie świątecznym zwłaszcza Bożonarodzeniowym. Czasami Ognisko wydaje również żywność rodzicom, np. w 2009r. cukier i kaszę.

Wychowankowie otrzymują również w miarę możliwości odzież i obuwie, które Ognisko pozyskuje np. od osób prywatnych i sklepów. W ostatnim czasie dzieci otrzymały czapki i szaliki.

Placówka zapewnia wychowankom przedmioty potrzebne do zajęć i przybory szkolne, tj.: plecaki, zeszyty, długopisy, kredki i in.

Do dyspozycji dzieci są następujące pomieszczenia: 2 łazienki z umywalkami i kabinami wc (w jednej z nich znajduje się również kabina prysznicowa), jadalnia, kuchnia, świetlica i 3 sale zajęciowe dla poszczególnych grup wiekowych. Pomieszczenia do zajęć grupowych są wyposażone w krzesła, stoły, biurka, 2 komputery z dostępem do internetu, książki, gry i zabawki, oraz inne przedmioty i przybory niezbędne do zajęć (np. różnego rodzaju tablice dydaktyczne). W jednym z pomieszczeń znajduje się również akwarium. Sale poszczególnych grup zdobią prace plastyczne dzieci (np. aniołki wykonywane z różnych materiałów, rysunki, wyklejanki i in.). W świetlicy ogólnie dostępnej dla wszystkich wychowanków znajdują się piłkarzyki, magnetofon, stoliki, krzesła i biurko. Na zewnątrz placówki znajduje się mini plac zabaw, z którego również korzystają wychowankowie.

W 2010 r. Ognisko organizowało dla dzieci i młodzieży dwa turnusy półkolonii dla łącznej grupy 120 wychowanków. Podczas półkolonii organizowane były m.in. wycieczki krajoznawcze, np. do Jaskini Raj.

Ognisko uczestniczy w programie „Skrzydła” realizowanym przez Caritas. Uczestnictwo w programie polega na tym, że placówka wybiera spośród wychowanków jedno lub więcej dzieci (których sytuacja materialna jest trudna) w zależności od ilości sponsorów (każdy sponsor sponsoruje jedno dziecko). Wytypowane dzieci otrzymują co miesiąc środki finansowe (ok. 150 zł) na przybory szkolne, odzież, obuwie i in. W bieżącym roku w programie uczestniczy jeden wychowanek Ogniska.

W placówce dla każdego dziecka prowadzona jest karta pobytu. Karta uzupełniana jest co pół roku. Karta zawiera obszernie informacje o dziecku i jego rodzicach i bardziej przypomina indywidualny plan pracy z dzieckiem.

Ocena działań placówki w zakresie współpracy z rodziną dziecka.

Jednym z ważniejszych zadań Ogniska Wychowawczego jest praca z rodziną. Pierwszy kontakt z rodzicami wychowanków następuje podczas wypełniania kwestionariusza przy zapisywaniu dziecka do placówki. Ponadto prowadzony jest zeszyt kontaktów indywidualnych, w którym odnotowywane są rozmowy z rodzicami. Rodzice są zapraszani do Ogniska na różne imprezy okolicznościowe czy spotkania ze specjalistami (np. w ub. tygodniu odbyło się spotkanie psychologa z rodzicami zorganizowane w celu bliższego poznania się w nowym roku szkolnym). Placówka przygotowuje wspólne imprezy rodzinne: opłatek, Dzień Babci i Dziadka, festyn rodzinny, itp. Pracownicy placówki pomagają rodzicom w załatwianiu wielu spraw osobistych (np. przy napisaniu wniosku do sądu), mogą oni także w Ognisku skorzystać z Internetu. Ponadto wychowawcy odwiedzają rodziców w ich domach. Do placówki oddelegowany został pracownik socjalny zatrudniony przez Caritas, który 1 raz w tygodniu jest do dyspozycji Ogniska. Pracownik socjalny doradza pracownikom placówki jak należy pracować z rodziną, instruuje wychowawców. Wychowawcy mobilizują rodziców do podjęcia pracy, kierują często ich do Klubu Integracji Społecznej. Ponadto w dzienniku wychowawców znajdują się adnotacje dot. kontaktów z rodziną dziecka, np.: w dzienniku grupy „Aniołkowo” w b.r. szkolnym było 6 kontaktów z matkami dzieci, dot. negatywnego zachowania wychowanka, trudności w nauce, sytuacji rodzinnej, itp. Rozmowy zostały przeprowadzone z matkami wychowanków: Daniela K., Klaudii O., Filipa J., Grzegorza Z., Mileny M., Patrycji N.

W placówce prowadzony jest zeszyt kontaktów indywidualnych, gdzie znajdują się wpisy dot. np.: nagannego zachowania wychowanka Kamila J. W powyższej sprawie została

przeprowadzona rozmowa kierownika placówki i pracownika socjalnego z matką wychowanka.

Ocena przestrzegania zasady zatrudnienia wyłącznie osób o kwalifikacjach określonych w przepisach dotyczących placówek i ośrodków adopcyjno – opiekuńczych.

Od 1 września 2010r. kierownikiem Ogniska jest pani Dorota Jarońska. Poza kierownikiem w Ognisku zatrudnionych jest 3 wychowawców (1 na cały etat i 2 po pół etatu). Kierownik i 2 wychowawców posiada wymagane kwalifikacje na zajmowanych przez nich stanowiskach. Jedna wychowawczyni nie posiada wykształcenia wymaganego na stanowisku wychowawcy, zgodnego z § 38 rozporządzenia MPiPS z dnia 19 października 2007r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007r. Nr 201, poz.1455). Wychowawczyni ukończyła Studium Nauczycielskie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono:

- w Regulaminie nieaktualne są podstawy prawne, tj. ustawa o pomocy społecznej i rozporządzenie w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zarówno w Regulaminie jak i w Statucie niektóre zapisy nieadekwatne są do faktycznego stanu organizacyjnego placówki. Ponadto dokumenty te nie są przez nikogo podpisane,
- Ognisko Wychowawcze zapewnia wszystkim wychowankom 2 posiłki, a także w miarę możliwości odzież, obuwie, przedmioty potrzebne do zajęć i przybory szkolne,
- jedna z wychowawczyń nie spełnia wymaganych kwalifikacji,
- poziom usług opiekuńczo – wychowawczych świadczonych w Ognisku Wychowawczym w Jędrzejowie jest zgodny z obowiązującymi standardami dla tego typu placówki,
- właściwie podejmowane działania w zakresie współpracy z rodziną,
- posiedzenia Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka odbywały się sporadycznie i nie dotyczyły wszystkich wychowanków, co jest niezgodne z Rozporządzeniem MPiPS z dnia 19 października 2007r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007r. Nr 201, poz.1455).

Ustaleń dokonano w oparciu o:

1. Rozmowę z p. Dorotą Jarońską – Kierownikiem Ogniska Wychowawczego w Jędrzejowie oraz z wychowankami.
2. Analizę dokumentacji:
 - Regulaminu Organizacyjnego Ogniska,
 - Statutu Ogniska,
 - kart pobytu wychowanków,
 - protokołów z posiedzeń stałego zespołu,
 - planu pracy opiekuńczo – wychowawczej i dydaktycznej,
 - dzienników zajęć wychowawców,
 - zeszytu kontaktów indywidualnych.
3. Wizję lokalną pomieszczeń placówki.

Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Zgodnie z § 16, ust. 1-5 rozporządzenia MPS w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 23 marca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543)

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono w dniu w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden w dniu przekazano Kierownikowi Ogniska Wychowawczego w Jędrzejowie oraz Dyrektorowi Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Protokół sporządzono w dniu 4 listopada 2010r.

Protokół przekazano w dniu 12 listopada 2010r. P. Dorocie Jarońskiej – Kierownik Ogniska wychowawczego w Jędrzejowie.

Protokół podpisali:

Ze strony jednostki kontrolującej:

1. Anna Konieczna
2. Małgorzata Bojar

Ze strony jednostki kontrolowanej:

Jarońska Dorota
Kierownik Ogniska Wychowawczego
w Jędrzejowie